

پیشگفتار

امور مالی شرکتی (Corporate finance) بخشی از امور مالی است که با تأمین منابع وجه نقد و ساختار سرمایه شرکت‌ها و اقدامات مدیران در جهت افزایش ارزش حقوق صاحبان سهام شرکت و همچنین ابزارها و تحلیل‌های استفاده شده برای تخصیص منابع مالی سرو کار دارد. این مبحث از آنجا که به بحث پول و سرمایه می‌پردازد، مورد توجه اکثر مدیران و سازمان‌ها است. از طرفی مباحث مالی شرکتی با توجه به ادبیات خاصی که دارد، برای اکثر دانشجویان مدیریت به درسی مشکل و دیوفهم تبدیل شده است.

با توجه به تجربیات چندین ساله در زمینه تدریس در مقاطع مختلف، در این کتاب سعی کرده ایم با زبانی ساده‌تر به مفاهیم مالی شرکتی پردازیم و به درک آسان مطالب مطرح شده کمک کنیم.

در پایان از کلیه استادی و پژوهشگران و دانشجویان محترم خواهشمندیم با ارائه نظرات سازنده خود به بهبود مطالب ارائه شده کمک کنند.

داریوش فرید – حمیدرضا میرزایی – پویا صادقی

فهرست مطالب

فصل ۱ سرمایه در گردش ۱

مقدمه	۲
اهمیت سرمایه در گردش	۲
چرخش وجه نقد	۳
اهداف خطی مشی‌های سرمایه در گردش	۶
(خط مشی‌های گوناگون) استراتژی‌های گوناگون و سیاست‌های مطلوب	۹
استراتژی سرمایه در گردش و ریسک و بازده	۱۰
استراتژی دارایی‌های جاری	۱۱
استراتژی بدھی‌های جاری	۱۲
تجزیه و تحلیل نسبت‌های مربوط به سرمایه در گردش	۱۳
نسبت‌های مالی و استراتژی‌های سرمایه در گردش	۱۴
سیاست مطلوب در مدیریت سرمایه در گردش	۱۴
اعطاف	۱۶
هزینه بدھی بلندمدت در مقایسه با بدھی کوتاه‌مدت	۱۶
ریسک بدھی بلندمدت در مقایسه با بدھی کوتاه‌مدت	۱۷
تعادل ریسک و بازده	۱۸
نقدینگی و نقش آن	۲۱
مدیریت صندوق با وجود هزینه‌های ورشکستگی	۲۲

فصل ۲ مدیریت دارایی‌های جاری ۲۷

مدیریت وجوده نقد	۲۸
مدیریت جریانات نقدی	۲۹
سرعت بخشیدن به جریانات نقدی ورودی	۳۰
کند کردن سرعت جریانات نقدی خروجی	۳۱
مدیریت اوراق بهادر قابل فروش	۳۲
اوراق خزانه: (هدف انتشار: تأمین کسری بودجه دولت مرکزی)	۳۴
اوراق تجاری	۳۵
قبولی بانک	۳۵

قراردادهای بازخرید	۳۵
صندوقهای مشترک سرمایه‌گذاری	۳۶
صندوقهای مشترک سرمایه‌گذاری فعال در بازارهای پول	۳۶
سیاستهای سرمایه‌گذار	۳۷
مدیریت حسابهای دریافتی	۳۷
مدیریت اعتبارات	۳۷
وجوه لازم برای اجرای سیاستهای اعتباری	۳۹
ارزیابی سیاستهای مختلف	۴۱
اعتبار خرید برای مشتریان جزء	۴۱
انواع فروش‌های اعتباری خردفروشی	۴۲
انواع اصلی اعتبارات خردفروشی	۴۲
اعتبارات تجاری	۴۳
نظرارت بر حسابهای دریافتی	۴۵
استراتژی‌های اعتبارات تجاری	۴۶
مدیریت موجودی کالا	۴۷
سیاستهای مربوط به موجودی کالا	۴۹
سیاستهای مربوط به یک کالای خاص	۴۹
کمترین سطح موجودی	۵۱
سیاست نگهداری موجودی چندین نوع کالا	۵۲
ارزیابی شرایط اعتباری	۵۳
میزان معاملات بهینه	۵۵

فصل ۳ مدیریت بدھی‌های جاری ۵۹

اعتبارات تجاری	۶۰
هزینه اعتبارات تجاری	۶۲
اوراق تجاری	۶۴
موارد استفاده از اوراق تجاری	۶۴
اوراق تجاری به عنوان یکی از ابزارهای تأمین مالی	۶۵
وام‌های کوتاه‌مدت بدون تضمین	۶۶
ویژگی‌های تأمین مالی از طریق وام‌های بانکی (اعتبار در حساب جاری)	۷۶
تأمین مالی از محل گرو گذاشتن یا پیش فروش حسابهای دریافتی	۷۶
وثیقه قرار دادن حسابهای دریافتی	۷۶

فرآیند گرو گذاشتن حسابهای دریافتی	۷۷
تأمین مالی از طریق گروگذاری حسابهای دریافتی	۷۸
وظایف خریدار حسابهای دریافتی	۷۸
شرایط واگذاری حسابهای دریافتی	۷۹
تأمین مالی با وثیقه قرار دادن موجودی کالا	۸۱
گروگذاردن کلیه اقلام موجودی کالا	۸۲
وام با رسید امانی	۸۲
وام بر اساس سررسید انبار	۸۳
محاسن و معایب وثیقه قرار دادن موجودی کالا	۸۳
تأمین مالی از طریق سایر دارایی‌ها	۸۴

فصل ۴ ساختار بازارهای مالی ۸۵

مقدمه	۸۶
بازارهای سهام و اوراق قرضه	۸۶
بانک‌های سرمایه‌گذاری	۸۶
نقش بانک‌های سرمایه‌گذار	۸۷
روش‌های تصمین فروش	۸۸
تشکیل سندیکای ضامن و گروه فروشنده	۸۹
به ثبت رسانیدن اوراق بهادر	۹۰
روش مزایده	۹۱
عرضه چند مرحله‌ای	۹۱
سهام ممتاز	۹۱
سهام عادی	۹۳
حقوق سهامداران عادی	۹۴

فصل ۵ شاخص ریسک سیستماتیک ۱۰۳

ریسک صاحبان سرمایه و شرکت	۱۰۴
بازدۀ ریسک سرمایه‌گذاران	۱۰۴
ریسک مجموعه سهام و بازدۀ سرمایه	۱۰۴
بتا (β): شاخصی برای تعیین ریسک سیستماتیک	۱۰۵
منحنی ریسک و بازدۀ	۱۰۶

۱۰۷	مدل قیمت‌گذاری دارایی سرمایه‌ای کاهاشی – نامطلوب (D-CAPM)
۱۱۰	مدل بتای پاداشی (RBM)
۱۱۱	مدل قیمت‌گذاری دارایی سرمایه‌ای تعدیلی (A-CAPM)
۱۱۳	مدل قیمت‌گذاری دارایی سرمایه‌ای شرطی (I-CAPM)
۱۱۴	مدل قیمت‌گذاری دارایی سرمایه‌ای مبتنی بر مصرف (C-CAPM)

فصل ۶ هزینه سرمایه ۱۱۵

۱۱۶	مفهوم هزینه سرمایه
۱۱۶	محاسبه هزینه اقلام خاص سرمایه
۱۱۷	هزینه بدھی
۱۲۱	هزینه سهام ممتاز
۱۲۲	هزینه خاص سهام عادی
۱۲۶	محاسبه میانگین موزون هزینه سرمایه
۱۳۸	رابطه متقابل بین هزینه سرمایه، ساختار سرمایه و ارزش شرکت
۱۴۱	تغییرات ساختار سرمایه
۱۴۴	ساختار مطلوب سرمایه
۱۴۴	هزینه نهایی سرمایه
۱۴۹	هزینه نهایی ثابت سرمایه

فصل ۷ ساختار سرمایه-ریسک سیستماتیک و ارزش شرکت ۱۵۷

۱۵۸	ارزش شرکت، ساختار سرمایه و ریسک سیستماتیک
۱۵۸	ریسک سیستماتیک و تعیین ارزش شرکت
۱۶۲	بحران مالی و ریسک بدھی
۱۶۵	تأثیر هزینه بحران مالی در ساختار مطلوب سرمایه

فصل ۸ روش‌های تعیین ساختار سرمایه ۱۶۷

۱۶۸	نظریه ساختار سرمایه
۱۶۹	روش سود عملیاتی خالص (NOI)
۱۷۱	روش سود خالص (NI)
۱۷۲	روش سنتی

نظریه مودیلیانی - میلر ۱۷۴
عوامل مؤثر بر ساختار سرمایه ۱۷۴
تجزیه و تحلیل سود عملیاتی - سود هر سهم (EBIT-EPS) ۱۷۴

فصل ۹ سیاست تقسیم سود و اندوخته کردن سود ۱۷۹

سیاست تقسیم سود ۱۸۰	۱۸۰
عوامل مؤثر بر سیاست تقسیم سود ۱۸۱	۱۸۱
تئوری‌های تقسیم سود ۱۸۶	۱۸۶
مدل والتر ۱۸۶	۱۸۶
محدودیت‌های مدل والتر ۱۹۰	۱۹۰
مدل گوردون ۱۹۲	۱۹۲
سود سهام و عدم اطمینان: (سیلی نقد بهتر از حلوا نسیه) ۱۹۷	۱۹۷
تئوری پرنده در دست ۲۰۰	۲۰۰
تئوری اولویت مالیاتی ۲۰۱	۲۰۱
فرضیه نامرکوپطی سود سهام - فرضیه مودیلیانی و میلر: (MMTheory) ۲۰۱	۲۰۱
انتقاد فرضیه مودیلیانی و میلر ۲۰۵	۲۰۵
سیاست‌های متناول تقسیم سود ۲۰۹	۲۰۹
نسبت‌ها و تاریخ تقسیم سود ۲۱۲	۲۱۲
شیوه‌های پرداخت سود ۲۱۳	۲۱۳
سود سهمی (سهام جایزه) ۲۱۵	۲۱۵
تجزیه سهام ۲۱۹	۲۱۹
وجوه تمایز بین سود سهمی و تجزیه سهام ۲۲۰	۲۲۰
وجوه تشابه بین سود سهمی و تجزیه سهام ۲۲۰	۲۲۰
تجمیع سهام (تجزیه معکوس) ۲۲۱	۲۲۱
بازخرید سهام ۲۲۱	۲۲۱
سود سهام به صورت دارایی (Property vidediD) ۲۲۴	۲۲۴
سود سهام به صورت اوراق قرضه ۲۲۴	۲۲۴

فصل ۱۰ تعیین ارزش سهام شرکت ۲۲۷

مقدمه ۲۲۸	۲۲۸
مفاهیم ارزش ۲۲۸	۲۲۸
تعريف ارزشیابی (valuation)	۲۳۰

رویکردهای متدال ارشیابی سهام شرکت‌ها	۲۳۰
کلیات رویکرد مبتنی بر تنزیل جریان نقدی	۲۳۱
روش‌های رویکرد تنزیل جریان نقدی	۲۳۱
مدل تنزیل سود تقسیمی دو مرحله‌ای	۲۳۴
نقش قیمت فروش سهام در تعیین ارزش ذاتی	۲۳۷
مدل تنزیل جریان نقد آزاد حقوق صاحبان سهام (FCFE)	۲۳۹
مدل تنزیل جریان نقد آزاد سهامداران به نرخ رشد ثابت	۲۴۰
مدل تنزیل جریان‌های نقد آزاد حقوق صاحبان سهام (دو مرحله‌ای)	۲۴۰
مدل تنزیل جریان نقد آزاد شرکت (FCFF)	۲۴۲
کلیات ارزشیابی مبتنی بر ضرایب قیمتی (مقایسه‌های)	۲۴۵
رویکردهای ارزشیابی مبتنی بر ضرایب قیمتی	۲۴۵
ارزشیابی مبتنی بر دارایی‌های شرکت	۲۵۰